

Tiekartta työvoiman toimialoitteisen ja alueellisen saatavuuden varmistamiseksi - luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -toimialaryhmä

Aika	Keskiviikko 17.8.2022 klo 14.00 – 15.30
Paikka	Microsoft Teams
Osallistujat	Johanna Alatalo, TEM Aleksi Kalenius, OKM Veli-Matti Kauppinen, Teollisuusliitto Susanna Kumpulainen, MTK Liisa Larja, TEM Pirjo Larm, TEM, sihteeri Ilkka Pekkala, Agronomiliitto Juho Peltonen, TEM Elina Pykkänen, TEM, puheenjohtaja Aaro Riitakorpi, Loimu Jaana Saaranen, Selry Anne Somer, Elintarviketeollisuusliitto Hanna Sääntti, TEM
Estyneet	Stefan Borgman, METO Kirsi Heinivirta, JOTPA Riku Muurinen, Konepäällystiitto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Elina Pykkänen avasi kokouksen ja kertoi, että tänään TEM esittelee analyysija työvoimatilanteesta ja kohtaannosta.

2. TEM alustukset, [esitys](#) löytyy Tiimeristä

Työllisyys ja työvoiman alueellinen liikkuvuus, Juho Peltonen

- Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -toimiala on tässä hankkeessa käytetyllä jaotellulla työllisten lukumäärältään toiseksi pienin
- Hankkeessa käytetyt tilastoaineistot saattavat aliarvioida työllisten määrän
  - Työssäkäynnin tiedot joulukuun lopulta ja tiedot koskevat vain vaki-naista väestöä
- Suurin osa toimialan työllisistä työskentelee työntekijätason ammattiteissa

- Toimialan työllisyyttä on keskimääräistä enemmän etenkin Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla; Uudellamaalla vain vajaa 2 % työllisistä työskentelee toimialalla
- Toimialan työllisyys on vähentynyt kaikkialla Suomessa paitsi nuppiluvuilla mitattuna myös suhteellisenä osuutena alueen työllisyydestä
- Työvoiman liikkuvuus maakuntien välillä on hyvin vähäistä, Uusimaa silti suurin nettomuuttovoittaja
- Työllisten maahanmuutto toimialalle on suhteellisesti melko vähäistä; puutarhureiden, kasvihuoneviljelijöiden ja -työntekijöiden ammattiryhmä vastaanottaa eniten työllisiä ulkomailta

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto toimialalla, Liisa Larja

- Avoimia työpaikkoja on auki kuukausi kuukaudelta enemmän
- Työvoimaa rekrytoineista toimipaikoista jo yli 50 prosenttia on kohdannut ongelmia
- Työvoimapulan takia jää syntymättä paljon työpaikkoja
- Samaan aikaan työttömiä työnhakijoita on edelleen runsaasti
- Työvoimapula vai kohtaanto-ongelma?
- Datamalli tarkentaa myös kuvaa työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton tarpeesta
- Datamalli linkittää eri lähteitä ja korjaa datan puutteita
- Julkisessa työnvälityksessä on vain osa avoimista työpaikoista
- Datamalli tarkentaa kuvaa kohtaannosta
- PowerBI demo: Kohtaanto-ongelma on pääasiassa osa-aikaisen ja määräaikaisen työn ongelma
- Pienemmillä alueilla kysyntä on usein osa- ja määräaikaista
- Työvoiman saatavuudessa voi olla eroja alueittain, esim. puutarhatyöntekijöiden tarve länsirannikolla
- Kohtaanto-ongelmat korostuvat ammateissa, jotka kuuluvat palkkahaitarin alapäähän
- Havaintoja keskusteltavaksi
  - Toimialalla on työvoimapulaa etenkin ryhmässä ”8160 Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät”, jossa työvoimapulan volyyymi on 330 henkeä
  - Myös eläinlääkäreistä on pulaa
  - Elintarviketeollisuustyöntekijöiden paikat ovat usein vuorotyötä, mutta kohtuullisen hyvin palkattua
  - Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijöiden tarve suurin on Etelä-Pohjanmaalla, Satakunnassa, Kanta-Hämeessä ja Pohjanmaalla
  - Työttömyysaste on korkea Keski-Suomessa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa; voisiko työntekijöitä houkutella näistä maakunnista?
  - Paikkoja on auki paljon myös Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa, mutta sieltä pitäisi löytyä työntekijöitä riittävästi
  - Muista toimialan suurista ammateista ryhmässä ”6113 Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät” on huomattavaa kohtaanto-ongelmaa
  - Ylitarjontaa näyttäisi olevan metsureista & metsätyöntekijöistä sekä maa- ja metsätaloustyökoneiden kuljettajista

Keskustelun keskeisimmät nostot

- Maa- ja puutarhatalouden työvoiman lukumäärät näyttävät olevan alakanttiin verrattuna LUKE:n lukuihin
- Maatalouslomittajista on pula
- Kala-ala on pieni ja työvoimapula on tulossa, koska amk-koulutus puuttuu
- Elintarviketeollisuuden kasvu lisääntyy, ehkä automaatio auttaa työvoimapulan ja muuttaa työvoiman profiilia

- Leipomoalalle ei ole oikeasti imua, vaikka koulutukseen hakijoita ja valmistuneita on → monella on väärä käsitys työstä eikä viihdy kauan alalla
- Eläinlääkäripula heijastuu eteenpäin tuotantotoimintaan

3. Seuraava kokous

Maanantaina 12.9.2022 klo 14.00 – 15.30, jolloin keskitytään työvoiman kysynnän ja tarjonnan tasapainottamiseen liittyviin toimenpiteisiin. Kaikkien tulee miettiä jo etukäteen ehdotuksiaan, tarkempi ohjeistus lähetetään lähiaikoina.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvistä alustuksista ja aktiivisesta keskustelusta ja päätti kokouksen.